

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

ΕΛΠΙΔΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΗ
eikonomidia@e-typos.com

Οχι στους φουσκωτούς στα πανεπιστήμια, ναι στο σεβασμό των διοικήσεων των Ιδρυμάτων. Με αφορμή τον αναβρασμό που επικρατεί στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, ο **Κωνσταντίνος Γάτσιος**, πρύτανης του ΟΠΑ (Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών) και προεδρεύων της Συνόδου Πρυτάνων, μιλάει στον «Ελεύθερο Τύπο» της Κυριακής για όλα τα καυτά θέματα που ταλαιπωρούν τα Ιδρύματα, καταδικάζει τα φαινόμενα αυταρχικής βίας, επιμένει ότι η Παιδεία πρέπει να αντιμετωπίζεται ως επένδυση, ενώ για το θέμα των εισακτέων ισχυρίζεται ότι η Πολιτεία δεν πρέπει να αποποιήσει τις ευθύνες της.

Η πρόταση της Πρυτανείας του ΕΚΠΑ για ηλεκτρονικό δημοψήφισμα έχει ανάψει φωτιές στη φοιτητική κοινότητα. Ποια είναι η στάση σας απέναντι σε μια τέτοια προοπτική;

Η Πρυτανεία του ΕΚΠΑ έχει δώσει διευκρινίσεις σχετικά. Προφανώς, οι διαδικασίες που συνδικαλιστικοί φορείς ακολουθούν στη λήψη αποφάσεων αφορούν στα μέλη τους. Πάντως, όχι τη Διοίκηση. Ομως, είναι επίσης προφανές ότι οι όποιες αποφάσεις τους δεν μπορεί να αφορούν το δικαίωμα άλλων μελών της οργανωμένης πανεπιστημιακής κοινότητας στην ελεύθερη πρόσβαση στους χώρους και τις υπηρεσίες του Ιδρύματος. Κανένας είδους πλειοψηφία, με όποιον τρόπο και αν αυτή ληφθεί, δεν αναιρεί το γεγονός ότι η κατάληψη συνιστά μια πρακτική βίαιης αναίρεσης αυτού του δικαιώματος, μια πράξη παραβατική, ασύμβατη με τη φυσιογνωμία ενός πανεπιστημιακού ιδρύματος. Κανείς δεν έχει το δικαίωμα διακοπής λειτουργίας ενός πανεπιστημίου, εκτός από τις διοικήσεις του, αυτές δε μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις προστασίας των μελών ή των εγκαταστάσεων και εξοπλισμού του Ιδρύματος, όπως ορίζεται από το νόμο.

Οι εισβολές φοιτητών σε γραφεία πρυτάνων έχουν βάλει στο μικροσκόπιο τις φοιτητικές παρατάξεις. Θεωρείτε ότι τα κόμματα πρέπει να μείνουν εκτός των πανεπιστημίων, όπως έχει ακουστεί;

Γεγονότα όπως αυτά που περιγράφετε αποτελούν εκδηλώσεις μιας αυταρχικής, βίαιης και σαφέστατα αντιδημοκρατικής συμπεριφοράς. Αποτελούν εκφυλιστικού τύπου φαινόμενα, χαρακτηριστικά της γενικότερης παρακμής που διερχόμαστε. Σε καμιά άλλη χώρα που αντιμετωπίζει σήμερα συνθήκες οικονομικής κρίσης, τα φαινόμενα πολλαπλούς χρεοκοπίας δεν είναι τόσο βαθιά. Γι' αυτό, το θέμα πλέον δεν είναι το «εκτός» ή το «εντός», αλλά το «νέο», η στροφή στο αυθεντικά νέο που για να υπάρξει πρέπει να συγκρουσθεί με το «παλιό», με το χτες. Κάτι τέτοιο δεν μπορεί να συμβεί αν οι νέοι άνθρωποι, που σήμερα στέκονται αμήχανοι παρατηρητές, δεν αποφασίσουν να πάρουν τη χώρα στα χέρια τους. Ζω μέσα στους νέους και βλέπω ότι αυτό έρχεται.

Αποδέχεστε την πρόταση του υπουργείου να αναλάβουν τα Ιδρύματα τον καθορισμό του αριθμού των εισακτέων;

Οι σχετικές προβλέψεις του νόμου είναι σαφείς. Ο αριθμός των εισαγομένων, όπως και το ύψος των χρηματο-

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΤΣΙΟΣ

ΠΡΥΤΑΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ (ΟΠΑ)
ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ ΤΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΩΝ ΠΡΥΤΑΝΕΩΝΚΑΝΕΙΣ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ
ΝΑ ΔΙΑΚΟΠΤΕΙ ΤΗ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΝΟΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΣτα αμφιθέατρα δεν χρειάζονται
«φουσκωτοί» και αλεξίσφαιρα

Σε τι στάδιο βρίσκεται το ζήτημα της φύλαξης και της ασφάλειας στα Ιδρύματα, μιας και υπήρξε ο πρώτος που το ανέδειξε;

Όσοι νοιάζονται για το ελληνικό δημόσιο πανεπιστήμιο και πιστεύουν στο ρόλο και την αποστολή του, συμφωνούν ότι θα πρέπει να λειτουργεί σε κάθε πανεπιστήμιο, εντός ενός νομοθετημένου πλαισίου, υπηρεσία φύλαξης που θα μεριμνά για την ασφάλεια των κτιριακών υποδομών και για την προστασία των μελών της κοινότητας. Η Σύνοδος Πρυτάνων έχει επανειλημμένα αναδείξει με αποφάσεις της τη σπουδαιότητα του θέματος, ζητώντας από την Πολιτεία να συμβάλει τόσο θεσμικά όσο και με τη διάθεση σχετικών πόρων στη διαμόρφωση ενός σύγχρονου πύργου φύλαξης και ασφάλειας. Δυστυχώς, η Πολιτεία αποστρέφει το βλέμμα της.

Πρέπει να είναι κατανοητό ότι η ερευνητική και εκπαιδευτική διαδικασία απαιτεί

ένα περιβάλλον καθαρό, ασφαλές, υψηλής αισθητικής που προστατεύει και προάγει την ελεύθερη διακίνηση των ιδεών και την ακαδημαϊκή ελευθερία. Όσοι εργάζονται και σπουδάζουν δικαιούνται ένα τέτοιο περιβάλλον. Το δικαίωμά ο κάθε πολίτης που συνεισφέρει από το εισόδημά του στην ύπαρξη και λειτουργία των δημόσιων πανεπιστημίων.

Παρομοίως, οι δράσεις φύλαξης στα πανεπιστήμια πρέπει επίσης να είναι εναρμονισμένες με το περιβάλλον στο οποίο αναπτύσσονται. Αυτό που τα πανεπιστήμια χρειάζονται είναι, απλά, άνδρες και γυναίκες κατάλληλα εκπαιδευμένους στην αποτροπή παραβατικών συμπεριφορών και πράξεων και την προστασία της δημόσιας περιουσίας, που θα λειτουργούν σύμφωνα με τις εντολές των διοικήσεων των Ιδρυμάτων. Τα πανεπιστήμια δεν χρειάζονται ούτε «φουσκωτούς» ούτε αλεξίσφαιρα γιλέκα. ■

δοτήσεων στα Ιδρύματα, καθορίζεται στο πλαίσιο προγραμματικών συμφωνιών τετραετούς διάρκειας μεταξύ υπουργείου και πανεπιστημίων με τη συμμετοχή της Ανεξάρτητης Αρχής Διασφάλισης Ποιότητας (ΑΑΔΙΠ). Με την εφαρμογή του νόμου θα πάψει η πρακτική του αυθαίρετου προσδιορισμού του αριθμού των εισαγομένων από το υπουργείο, αγνοώντας τις σχετικές προτάσεις των Ιδρυμάτων.

Αλλά δεν θα πρέπει να περάσουμε από το ένα άκρο στο άλλο, από τον αυθαίρετο προσδιορισμό στην «απόσυρση» του υπουργείου και της Πολιτείας γενικότερα από την επίλυση του προβλήματος. Οι πρυτάνεις είναι όργανα διοίκησης, γνώστες των δυνατοτήτων των Ιδρυμάτων που εκπροσωπούν ως προς την εκπαίδευση των νέων μας. Το υπουργείο είναι φορέας εφαρμογής της κυβερνητικής πολιτικής στην Παιδεία και «βασικός μέτοχος» του δημόσιου πανεπιστημίου. Η ΑΑΔΙΠ φορέας αξιολόγησης των Πανεπιστημίων. Ο καθείς θα πρέπει να αναλάβει τις ευθύνες του κατά το μέτρο που του αντιστοιχούν. Ακόμη και για την επόμενη χρονιά, η όποια απόφαση για τον αριθμό των εισαγομένων απαιτεί τρεις υπογραφές, όχι μία.

Ποια είναι η κατάσταση των ΑΕΙ ώστε στην τελευταία Σύνοδο των Πρυτάνων να επικαλεστείτε αδυναμία λειτουργίας; Πού βρίσκεται το ζήτημα της διαθεσιμότητας των διοικητικών υπαλλήλων;

Οι προϋπολογισμοί των πανεπιστημίων έχουν υποστεί από το 2009 μια μείωση της τάξης του 50%, διπλάσια από την αντίστοιχη μείωση του ΑΕΠ. Για το 2015 υπάρχει μια επιπρόσθετη μείωση περί το 15%, ενώ ταυτόχρονα μας ζητείται να συντάξουμε πλεονασματικούς προϋπολογισμούς ύψους τουλάχιστον 9% επί του συνόλου των επιχορηγήσεων. Για παράδειγμα, για το ΟΠΑ αυτό σημαίνει ότι για λειτουργικές δαπάνες και δημόσιες επενδύσεις είναι διαθέσιμα κάτι παραπάνω από 3 εκατ. ευρώ, ποσό με το οποίο απλούστατα δεν μπορούμε να βγάλουμε τη χρονιά. Εξαναγκάζομαστε, επομένως, να συντάξουμε πλεονασματικούς προϋπολογισμούς και να υπενθυμίσουμε στην κυβέρνηση ότι, εάν δεν τηρηθούν οι δεσμεύσεις των συναρμόδιων υπουργείων Παιδείας και Οικονομικών για επιπρόσθετη χρηματοδότηση εντός του 2015, θα βρεθούμε σε αδυναμία λειτουργίας.

Αναφορικά με το θέμα της διαθεσιμότητας των διοικητικών υπαλλήλων, μελέτες τόσο της ΑΑΔΙΠ όσο και εξωτερικού συμβούλου του υπουργείου Παιδείας καταδεικνύουν ότι τα πανεπιστήμια είναι δραματικά υποστελεχωμένα.

Παρά τα όποια προβλήματα, το ΟΠΑ χαιρεί διεθνώς αναγνώρισης. Ποια είναι τα επόμενα βήματα ή σχέδια για να συνεχίσει αυτή την πορεία;

Η πλέον πρόσφατη διεθνής αναγνώριση του ΟΠΑ υπήρξε η κατάταξή του στην 47η θέση μεταξύ των 241 κορυφαίων Business Schools της Ευρώπης, ενώ συστηματικά κατατάσσεται στο ανώτερο 4% των πανεπιστημίων παγκοσμίως. Σχεδιάζουμε με προσοχή τις δράσεις και τις συνεργασίες μας με φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα της οικονομίας, προς όφελος των νέων μας. Οφείλω, όμως, να προσθέσω ότι χωρίς την απαραίτητη στήριξη από την Πολιτεία, υπάρχει μεγάλος κίνδυνος αυτό που χτίσαμε με κόπο και προσπάθεια να καταρρεύσει. ■

